

ALFABET HISZPAŃSKI I ZASADY WYMOWY

A a	a	N n	ene
B b	be	Ñ ñ	eñe
C c	ce	O o	o
Ch ch	che	P p	pe
D d	de	Q q	cu
E e	e	R r	erre
F f	efe	S s	ese
G g	ge	T t	te
H h	hache	U u	u
I i	i	V v	uve
J j	jota	W w	uve doble
K k	ka	X x	equis
L l	ele	Y y	i griega
Li ll	elle	Z z	zeta
M m	eme		

Ważniejsze zasady wymowy:

B = V	Wymowa b i v jest identyczna i zależy od pozycji tych liter w wyrazie lub zdaniu:
	1. Na początku wyrazu (zdania) wymawiamy jak polskie b : vino /bino/ vaca /báka/ bote /bóte/ (ó oznacza akcent nad o)
	2. -mb- i -nv- wymawiamy jak mb : invierno /imbjérno/ tranvía /trambíja/ cambio /kámbjo/
	3. W pozostałych pozycjach wymawiamy jako głoskę pośrednią pomiędzy w i b (zapisywaną symbolem ß): uva /úßa/ caviar /kaßjár/ cobre /kóßre/

C	<p>C przed e i i wymawiamy /θ/, jak angielskie bezdźwięczne th w wyrazie „think”. W Ameryce Łacińskiej wymawiamy jak s: cine /θine/ cenar /θenár/</p> <p>W pozostałych pozycjach wymawia się k: casa /kása/ como /kómo/</p>
Ch	<p>Wymawiamy jak miękkie cz: chico /čiko/</p>
G	<p>Przed e i i wymawiamy jak h: genial /henjál/</p> <p>W pozostałych pozycjach jak g: gato/gáto/ gue gui czytamy /ge/, /gi/: guitarra /gitarra/</p>
H	<p>Jest zawsze nieme: hola /óla/</p>
J	<p>Wymawiamy jak h: jardín /hardín/</p>
LI	<p>Podobnie jak polskie j: calle /káje/</p>
Ñ	<p>Jak polskie ń: España /espáña/</p>
Q	<p>Występuje tylko w połączeniu z ue i ui i jest wymawiane jako k (u nie wymawia się): que /ke/ quiosco /kjósko/</p>
R	<p>Na początku wyrazu oraz gdy jest zapisane jako rr, jest silniejsze: rosa /rrósa/ perro /pérro/</p>
X	<p>Wymawiamy ks: examen /eksámen/</p>
Y	<p>Wymawiamy jak i albo j (w otoczeniu samogłosek): y /i/ muy /muj/</p>
Z	<p>Wymawiamy /θ/, jak angielskie bezdźwięczne th w wyrazie „think”. W Ameryce Łacińskiej wymawiamy jak s: zorro /θórro/</p>

AKCENTOWANIE

Jeśli wyraz ma zaznaczony akcent graficzny (**tilde**), wówczas silniej wymawiamy sylabę akcentowaną:

cántaro /**kántaro**/
francés /fran**thés**/

Jeśli wyraz kończy się na spółgłoskę inną niż **-n** i **-s** i nie ma **tilde**, wówczas silniej akcentujemy sylabę **ostatnią**:

profesor /profes**ór**/
pastel /past**él**/

Jeśli wyraz kończy się na **samogłoskę** albo **-n**, **-s** i nie ma **tilde**, wówczas akcent pada na **przedostatnią sylabę** (czyli tak jak w języku polskim):

camarero /kamar**éro**/
certamen /θert**ámen**/

INTERPUNKCJA

W języku hiszpańskim pojawia się odwrócony pytajnik i wykrzyknik na początku zdania; na końcu stawiamy „zwykajny” pytajnik i wykrzyknik:

¿Cómo estás?   Jak się masz?
¡Ven aquí!   Chodź tutaj!

Ćwiczenie

Przeczytaj:

ala, boina, beber, vaca, vino, cobre, uva, Colombia, sombra, invitar, enviar, citar, cuidar, acera, cerdo, lección, acceso, comida, caramelo, ciclo, chisme, coche, chocolate, congelado, geografía, gigante, Egipto, gusto, gastar, tengo, Bogotá, abogado, hambre, holandés, inicio, jarabe, junto, kilómetro, cola, llanto, camello, mamá, natural, uña, España, Cataluña, oro, pera, quebrar, quemar, poquito, tranquilo, raro, Raúl, barrer, chorro, lavadora, sótano, sol, cisne, tacaño, universidad, autónomo, wáter, examen, explicar, extranjero, y, yo, voy, oye, zapato, zorro, azúcar

DANE GEOGRAFICZNE

Powierzchnia	504 842 km ²
Ludność	ok. 45 000 000
Gęstość zaludnienia	90 osób/km ²
Stolica	Madryt
Język urzędowy	hiszpański
Inne języki	kataloński, baskijski, galicyjski
Ustrój	monarchia parlamentarna

UNIDAD I

¿CÓMO TE LLAMAS?

DIÁLOGO I

- Hola, me llamo Anna. ¿Cómo te llamas?
- Hola, me llamo Alejandro.
- ¿Eres español, Alejandro?
- Sí, soy de Barcelona. Y tú, ¿de dónde eres?
- Soy polaca, de Varsovia.

DIÁLOGO II

- ¿Dónde vives, Carlos?
- Vivo en Madrid, ¿y tú?
- Yo vivo en Varsovia, soy polaco.

DIÁLOGO III

- Bueno, Carlos, me tengo que ir.
- Vale, hasta mañana.
- Nos vemos.

VOCABULARIO (słownictwo)

hola – cześć

llamarse – nazywać się

cómo – jak?

español – Hiszpan

polaca – Polka

y – i

tú – ty

dónde – gdzie?

de dónde – skąd?

vivir – mieszkać

en – w

yo – ja

EXPRESIONES (zwroty)

me llamo – mam na imię

¿cómo te llamas? – jak masz na imię?

¿eres español? – czy jesteś Hiszpanem?

soy de ... – pochodzę z ...

soy polaco – jestem Polakiem

¿de dónde eres? – skąd jesteś?

¿dónde vives? – gdzie mieszkasz?

vivo en ... – mieszkam w ...

hasta mañana – do jutra

¿CÓMO TE LLAMAS?

me tengo que ir – muszę iść

vale – zgoda

nos vemos – do zobaczenia

POWITANIA/POŻEGNANIA/PRZEDSTAWIANIE SIĘ

W języku hiszpańskim możemy użyć kilku wyrażen przy **powitaniu**. Oto niektóre z nich:

hola	cześć, dzień dobry – używane zarówno w stosunku do osób, które znamy, jak i tych, których nie znamy
buenos días	dzień dobry – mówimy rano, do godz. 13
buenas tardes	od godz. 13 do 21
buenas noches	po godz. 21

Na **pożegnanie** mówimy:

hasta luego	do zobaczenia później
hasta la vista	do zobaczenia
hasta pronto	do zobaczenia wkrótce
hasta mañana	do jutra
nos vemos	do zobaczenia

Przedstawiając się, mówimy:

Hola, me llamo Carlos.

Hola, soy Carlos.

O **imię** naszego rozmówcy pytamy w następujący sposób:

¿Cómo te llamas?

Zapoznając się z kimś, możemy użyć formułek typu: **¡milo te conozco!**

Encantado (jeśli mówi mężczyzna)

Encantada (jeśli mówi kobieta)

GRAMÁTICA (gramatyka)

ZAIMKI OSOBOWE

yo – ja	nosotros nosotras – my
tú – ty	vosotros vosotras – wy
él – on	ellos – oni
ella – ona	ellas – one
usted – pan/pani	ustedes – państwo

Zaimki *my* i *wy* występują w dwóch rodzajach: męskim (**nosotros, vosotros**) i żeńskim (**nosotras, vosotras**):

Nosotros vivimos en Polonia. – My (mężczyźni lub towarzystwo mieszane) mieszkamy w Polsce.

Vosotras vivís en España. – Wy (kobiety) mieszkacie w Hiszpanii.

Ponieważ język hiszpański jest językiem fleksyjnym, w zdaniu zaimki osobowe można pominąć (podobnie jak w języku polskim):

Yo soy Carlos. – Ja jestem Carlos.

Soy Carlos. – Jestem Carlos.

Zaimki **usted** (pan/pani) i **ustedes** (państwo) są formami grzecznościowymi i łączą się zawsze z czasownikami w trzeciej osobie.

CZASOWNIK LLAMARSE – nazywać się

Czasownik ten znaczy „nazywać się” i odmienia się następująco:

yo	me llamo
tú	te llamas
él/ella/usted	se llama
nosotros/as	nos llamamos
vosotros/as	os llamáis
ellos/ellas/ustedes	se llaman

Ejemplos (przykłady)

Me llamo Diego. – Mam na imię Diego.

¿Cómo **te llamas**? – Jak masz na imię?

Ella **se llama** Carmen. – Ona ma na imię Carmen.

Nos llamamos Víctor y Juan. – Mamy na imię Víctor i Juan.

¿Cómo **os llamáis**? – Jak macie na imię?

¿Cómo **se llaman** ustedes? – Jak się państwo nazywają?

Ejercicio (ćwiczenie)

I Wstaw właściwą formę czasownika **llamarse**:

1. Tú ..... Carlos, ¿verdad?
2. Ellos ..... Ana y Miguel.
3. ¿Cómo ..... usted?
4. Yo no ..... María, ... Carmen.
5. Él ..... Juan.
6. ¿Cómo ..... ustedes?

¿CÓMO TE LLAMAS?

CZASOWNIK **SER** – BYĆ

yo	soy
tú	eres
él/ella/usted	es
nosotros/as	somos
vosotros/as	sois
ellos/as/ustedes	son

Czasownika **ser** używamy, kiedy pytamy o czyjeś pochodzenie:

¿De dónde **eres**, Carlos? – Skąd jesteś, Carlos?

Pojawia się tu słówko pytające **¿de dónde?** – skąd?

A oto odpowiedź:

Soy de Segovia. – Jestem z Segowii.

Ejemplos

Soy polaco. – Jestem Polakiem.

Tú **eres** español, ¿verdad? – Ty jesteś Hiszpanem, prawda?

Él **es** inglés. – On jest Anglikiem.

Ella **es** catalana. – Ona jest Katalonką.

Somos compañeros de trabajo. – Jesteśmy kolegami z pracy.

Vosotras **sois** estudiantes. – Wy jesteście studentkami.

Ellos **son** argentinos. – Oni są Argentyńczykami.

Ejercicio

II Wstaw właściwą formę czasownika **ser**:

1. Miguel ..... español.
2. Yo ..... estudiante.
3. Tú ..... Alejandro, ¿verdad?
4. Usted no ..... brasileña, ¿verdad?
5. ¿De dónde ..... vosotros?
6. ¿Ustedes ..... franceses?

Poznamy jeszcze jeden czasownik:

VIVIR – ŻYĆ, MIESZKAĆ

yo	vivo
tú	vives
él/ella/usted	vive
nosotros/as	vivimos
vosotros/as	vivís
ellos/as/ustedes	viven

Czasownik ten występuje w pytaniu o miejsce zamieszkania:

¿Dónde **vives**?

Słowo **dónde** znaczy „gdzie”.

I odpowiedź:

Vivo en Polonia.

Ejemplos

Yo soy de Barcelona, pero ahora **vivo** en Madrid. – Ja jestem z Barcelony, ale teraz mieszkam w Madrycie.

¿Dónde **vive** usted? – Gdzie pan mieszka?

¿Dónde **vivís**? – Gdzie mieszkacie?

Vivo en la Calle Mayor. – Mieszkam przy ulicy Mayor.

Ejercicios

III Wstaw właściwą formę czasownika **vivir**:

1. Ana, ¿dónde .....?
2. ¿Dónde ..... usted?
3. Carmen no ..... aquí.
4. Alejandro y Juan ..... en España.
5. Vosotras ..... en Caracas.
6. Yo ..... en Cataluña.

IV Powiedz po hiszpańsku:

1. Cześć, mam na imię Carlos.
2. Dzień dobry, jestem Alejandro.
3. María, skąd pochodzisz?
4. Jestem Polką, z Warszawy.
5. Jak masz na imię?
6. On jest Hiszpanem.
7. Jesteśmy z Barcelony.
8. Gdzie mieszkasz?
9. Gdzie mieszkacie?
10. Mieszkam w Warszawie, a ty?
11. Do zobaczenia!

¿CÓMO TE LLAMAS?

GRAMÁTICA

PRZECZENIE

Przeczenie *nie* brzmi w hiszpańskim **no** i może:

➔ odnosić się do całego zdania:

¿Eres catalán?

No, soy gallego.

➔ stać bezpośrednio przed czasownikiem:

¿Eres de Barcelona?

No, no soy de Barcelona, soy de Madrid.

Ejercicio

V Odpowiedz twierdząco i przecząco według wzoru:

¿Eres Juan?

Sí, soy Juan.

No, no soy Juan.

1. ¿Vives en Valencia?
2. ¿Te llamas Carlos?
3. ¿Eres de España?
4. ¿Sois españoles?
5. ¿Eres Ana?
6. ¿Carlos vive en México?
7. ¿Vivís aquí?
8. ¿Eres polaca?

DIÁLOGO IV

A – Anna

E – Enrique

M – Miguel

A: Hola, Enrique, ¿qué tal?

E: Hola, Anna. Mira, te presento a unos amigos. Este es Miguel y esta es María.

A: Hola.

M: Hola, Anna.

A: ¿Sois españoles?

M: Sí, yo soy de Barcelona y María es de Valencia.

DIÁLOGO V

AP – Ángel Pérez

SG – el señor Gómez

MG – Miguel González

AP: Buenas tardes, señor Gómez.

SG: Buenas tardes. Mire, le presento a Miguel González.

AP: Encantado. Yo me llamo Ángel Pérez.

MG: Mucho gusto, Ángel.

VOCABULARIO

¿qué tal? – co słyhać?

mira – spójrz, słuchaj

te presento a ... – przedstawiam ci ...

unos amigos – przyjaciele

este – ten

esta – ta

señor – pan

le presento a ... – przedstawiam panu ...

PRZEDSTAWIANIE OSÓB TRZECICH/ FORMY GRZECZNOŚCIOWE

Przedstawiając kogoś, używamy zaimków wskazujących **este** (ten), **esta** (ta), **estos** (ci), **estas** (te):

Este es Miguel. – To jest Miguel. (przedstawiamy mężczyznę)

Esta es María. (przedstawiamy kobietę)

Estos son Miguel y Alejandro. (przedstawiamy mężczyzn lub towarzystwo mieszane)

Estas son Ana y Carmen. (przedstawiamy kobiety)

Formy grzecznościowe **señor** (pan, w skrócie **Sr**) i **señora** (pani, w skrócie **Sra**) stawiamy przed nazwiskiem:

Buenos días, señor Gómez.

Buenas tardes, señora López.

Ejercicios

VI Uzupełnij zaimkiem **este**, **esta**, **estos**, **estas** i czasownikiem **ser**:

1. .... Miguel y Carmen.
2. .... María.
3. .... el señor López.
4. .... Michał y Andrzej.
5. .... la señora García.
6. .... Anna y Monika.

VII Wstaw właściwą formę czasowników **ser**, **llamarse**, **vivir**:

1. ¿Dónde ..... Carlos?
2. Ana y Miguel ..... mexicanos.

¿CÓMO TE LLAMAS?

3. Tú ..... de Toledo.
4. Yo ..... María.
5. ¿Cómo ..... él?
6. Nosotros ..... en España.

VIII Wstaw odpowiednie słowa w miejsce kropek:

1. ¿..... vives?
2. ¿Cómo ..... llamas?
3. Soy ... Cracovia.
4. Me ..... Ana.
5. .... es Jorge.
6. Ana vive .... Portugal.
7. ¿..... dónde eres?
8. Estos ... unos compañeros de trabajo.
9. ¿Cómo os .....?

REPASO

Przetłumacz na język hiszpański:

1. Dobry wieczór, nazywam się Piotr Kowalski.
2. Cześć, jak macie na imię?
3. Alejandro nie jest Hiszpanem.
4. Carmen pochodzi z Madrytu.
5. To jest Maria.
6. Gdzie pani mieszka?
7. Jestem z Warszawy, ale (pero) mieszkam w Poznaniu.
8. To jest Anna i Monika.
9. One nie mieszkają tutaj (aquí).
10. Do zobaczenia jutro.
11. Skąd państwo pochodzą?

Co powinieneś umieć po przerobieniu lekcji I?

- ✓ powitania/pożegnania,
- ✓ przedstawić się,
- ✓ przedstawić kogoś,
- ✓ znać formy grzecznościowe,
- ✓ odmieniać czasowniki *ser, llamarse, vivir*,
- ✓ tworzyć zdania przeczące.

UNIDAD II

¿QUÉ HACES?

DIÁLOGO I

- María, ¿qué haces, estudias o trabajas?
- Estudio Económicas y por las tardes trabajo de recepcionista en un hotel, ¿y tú?
- Yo soy médico, trabajo en un hospital. Mi mujer es profesora. Da clases de matemáticas.
- ¿Tenéis hijos?
- Sí, tenemos un hijo. Se llama Víctor y tiene 9 años.
- ¿Pasáis mucho tiempo juntos?
- Bueno, normalmente desayunamos, comemos y cenamos juntos. Los fines de semana tenemos más tiempo y entonces vamos de paseo o al cine.

VOCABULARIO

qué – co?
hacer – robić
o – czy, albo
estudiar – uczyć się, studiować
las Económicas – ekonomia
la tarde – popołudnie
la camarera – kelnerka
el hotel – hotel
el médico – lekarz
el hospital – szpital
mi – mój, moja
la mujer – kobieta, żona
la profesora – nauczycielka
dar – dawać
la clase – lekcja
las matemáticas – matematyka

el hijo – syn
los hijos – dzieci
el año – rok
pasar – spędzać (czas)
mucho – dużo
el tiempo – czas
juntos/as – razem
normalmente – zwykle
desayunar – jeść śniadanie
comer – jeść obiad
cenar – jeść kolację
el fin de semana – weekend
más – więcej
entonces – wtedy, wówczas
ir – iść
el cine – kino

EXPRESIONES

¿qué haces? – co robisz?, czym się zajmujesz?
estudio Económicas – studiuję ekonomię
por las tardes – popołudniami
trabajar de ... – pracować jako ...
dar clases de ... – dawać lekcje ...
tiene 9 años – ma 9 lat